

שיח שרפי קודש

מההיק מקאצק זצ"ל

ונעשה בעל תשובה, וכן פ"א שאל א' מחפשיים, לההיק הר"ם מגור וצל"ה כתיב בק"ש השמרו לכם פן כו' ועצר את השמים כו' והוא רואה ההיפך שיש לו כל טוב, והצדיקים יושבים בצער, והשיבו ההיק אם יקשה לך דבר זה מ"ק"ש, אם כן בודאי קראת פ"א ק"ש בכל ימך, והשיבו הן אמר לו ההיק, בעד פ"א ק"ש, כל מה שיש לך הוא מעט, ומגיע לך עוד יותר, והבנ:

לח) אגב אעתיק המשל של הרה"ג מפורסם בצדקתו ובקדושתו המזכה את הרבים בחיבוריו היקדים, בעל חפץ חיים שליט"א, אל יפלא בעיני האדם על הגמ' (ניסין ל"ז) בתלת מילי נחתי בע"ב מנכסיהו וחד מינייהו דסירו נכסיהו בשבתא, ממה שראינו שיש כמה מחללי שבת בשאט נפש בעו"ה ומצליחין בנכסיהם, והשעה משחקת להם, וכוה יקשה ג"כ על המשנה דפאה אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז והקרן קיימת וכו' והלא אנו רואין אנשים שאין בהם אפילו אחד מהדברים דקחשיב שם במשנה, ואפ"ה יש להם כל טוב, שכאשר יתכוונן היטב יראה שלבסוף ישולח מארה בנכסיהם ויהי' כליו לגמרי כאשר תתמלא סאתם ואפילו אם ראה שהי' מצליחין כל ימיהם ג"כ לא יהי' לפלא, ואבאר בדמיון נמרץ, לאחד מהסרסוסים שמרד במלך, ויצא דינו להושיבו בהיכל לפי כבודו, אך שימנעו ממנו כל מאכל עד שיגוע שם ברעב, ופרסמו דבר זה במדינה שביום פלוני יושיבוהו שם כדי שיכוואו רבים ויראו עונשו למען ישמעו וייראו ולא יידון לעשות כן, והנה בהיכל ההוא עשו חלוייה

לו פ"א דיבר א' מגדולי חסידו קאצק, עם א' מחסידו משערנאבעל, אודות מנהג חסידתם, ואמר לו עיקר חסידתם מה שהמה נעורים כל הלילה של עש"ק, ובעש"ק נותנים צדקה כפי כחם, וביש"ק אומרים כל ס' תהלים, והשיבו, אשר בקאצק לא נהג סדר זה רק נעורים ה' כל הלילות, וצדקה ה' נותנין כל עת שזדמן העני, ובכל עת שהי' להם מעות, ותהלים לא ה' בכחם לאמר כולה, בפעם אחת, מה שהיה דוד המע"ה עובד השי"ת (וואם ער האט גיחאדעוועט) בשבעים שנה, רק שהי' אומרים איזה מזמורים או איזה פסוקים בכוונה, והבן, (א"ה, ידוע מלכותא דרקיע, כעין מלכותא דארעא, שיש כמה מיני חילות, העובדים את המלך, בכמה מיני האופנים):

לו) פ"א הלך ההיק הר"ם מקאצק וצל"ה לפשיסחא, להרכי ר' בונם וצל"ה, ובאמצע הדרך פגע בו עשיר ושוע אחד אשר הי' רגיל עמו מנעוריו, והעשיר הי' יושב בעגלת צב עם מבחר הסוסים, וקרא להיק מקאצק לישב עמו על העגלה, והעשיר הנ"ל הי' אז מן החפשיים, ובעת שהי' יושבים יחד הי' מדברים בדברי חכמה ומסר כראוי להיק מקאצק ז"ל ובתוך הדברים הי' שואל אותו ההיק היכן יש לך עוה"ז שלך (וויא האסס דיא דיין עוה"ז) ושחק העשיר הנ"ל ממנו, וזי אין רואה כבודו, מה יש לי בבית, ובשדה, שור וחמור, וכל סגולות מלכים, ואו השיב לו ההיק, זה הנא עוה"ב שלך, אבל אני שואל אותך, היכן יש לך עולם הזה שלך, גנבנסו דברי ההיק וצל"ה באוניו

שיח שרפי קודש

הנ"ל, שאכל בשרו מעליו, וזהו שרמו
הכתוב בקהלת הכסיל חובק את ידיו
ואוכל את בשרו, בשרו דייקא, ע"כ:

(ט) **ההיק הר"מ מקאצק**
וצללה"ה, שאל חסיד

אחד, על מנהגיו ועניניו של צדיק
אחד, מחמת שהחסיד הנ"ל הי'
בסמוך לו, והשיבו, שאומרים עליו
שמראה מופתים נפלאים, ושאלו ההיק
אם יכול להראות מופת, לעשות איזה
חסיד :

(ט) **עוד** שמעתי בשמו הקדוש, הניו
והנצח לחי העולמים, הנה

כל הדברים הנוים והיופים שבעולם,
המה יפים רק פעם אחת ושמים
ושלש, ואח"כ נאבד ממנו החן
והיופי, אבל דברים שהמה לחי
עולמים הוא נוי נצחיי, והכן, (א"ה),
זה פי' הפסוק שקר החן כו' :

(פא) **שמעתי** בשם הרב החסיד
המפולג המפורסם

טו"ה **נמע נח מווישעגראד ז"ל**,
ולא ידעתי אי אמר בשמו או בשם
רבו, והוא הי' מחסידי **קאצק**,
במס' אבות הולך ואינו עושה, שכר
הליכה בידו, מה קנה שלימות בהליכה
לכד, ואמר שפי' הוא, ההולך מביתו
לביהמ"ד קיבל שכר על הפרישה
מביתו, וזה הוא מעשה טוב, שפי'
שהוא קשור בביתו קשה לו ללמוד
ולהתפלל, דבר זה אמר להיוונע ליים
שלא יהי' כקועים בביתם רק
בביהמ"ד ובביהמ"ס אף שלא בשעת
לימוד, וזהו שכר הליכה בידו מביתו
לביהמ"ד, (וואם ער גייט אוועק פון
דיא היים) והכן :

(טב) **ההיק הריים מגאסמיניו**
וצללה"ה כשהי' נוסע

לרבו ההיק **מקאצק** וצללה"ה,
ומחמת שהי' טוב לב, ונוסע יוד
הי' הרבה אנשים שולחים על ידו
פתמות

חלונות סביב כדי שיוכלו לראות את
גודל צערו שיתמרמר ברעב, ויהי'
ביום הראשון הישיבתו שם לא הי'
מנכר צערו שלא הי' מגיע אליו
הרעבון, אך ליום השני והשלישי
כשנתנבר עליו הרעבון ראו האנשים
דרך החלונות גודל צערו איך בשברון
סתנים נאנח על גודל מכאוב רעבונו
וביום החמישי ראו כשנתנבר עליו
הזלעפות רעב ביותר, התחיל לנשוך
בשיניו את עור בשרו מעליו, כדי
להשיב את נפשו אליו מעם, ובתוך
כך בא איש אחד אשר עדיין לא
שמע מכל הנעשה באיש הזה, ושאל
מהאנשים העומדים סביב החלונות
מה קול המולה הזה, ענו אותו, שפה
נענש איש אחד מהסריסים בעונש
רעב נורא מאד עד לנפש יניע, וזה
יום החמישי אשר לא מעם מאומה,
שאל אותם בבקשה הניתו לי ואראה
אותו גם אנכי, ויניחווהו לראות,
וישאל אותם האיש האורת הזה, וכי
כזה רעבון תקראו, הלא אנכי רואה
דרך החלונות שלועם בשר בשיניו,
זיענו אותו אוי ואבוי על אכילת
בשר כזה, הלא בשר נפשו הוא אוכל
מגודל מרירותו וצערו, כן הדבר ממש
בענינו כשהשי' נותן השפעה לכלל
ישראל לכלכלם ולפרנסם הוא רק מן
הפירות אבל הקרן של המצות אינו
נוגע כלל, שהוא שמור להם לעוה"ב,
לכך אמרה המשנה אלו דברים שאדם
אוכל פירותיהם בעוה"ז והקרן קיימת
זכו לא כן האנשים שסרו מדרכי
ה' לנטרי, וממילא מסולקין מעוה"ב,
אם יש להם שום זכות באיזה מצות,
או במה שענה אמן פ"א, משלם להם
על פניהם גם הקרן, וכזה ממילא
יהי' אבודין שם לנטרי שלא יהי'
להם שם שום זכות, וזהו שכתב
ומשלם לשונאיו על פניו להאבדו,
ושכר כזה באמת בכלל עונש כהסריס

ונזכר את עצמו, שפ"א בחורף שהי' קור גדול מאוד והוא הי' או הלוש על רגליו, ומחמת שהי' גזר תמיד מחשש שעטמו, לא הלך באנפלאות של צמר, וגזרה עליו אמו שילבוש דוקא האנפלאות של צמר מחמת חולשת רגליו, ותיכף הלביש בפניו משום כיבוד אב, וכשהלך לביתו פשם אותם מרגליו משום חומרא הנ"ל, ובוראי ע"ז הי' כוונת הה"ק **מקאצק** וצ"ל שהי' מקלקל החוקת חבר, והבן גודל צדקתם וקדושתם, אף שהי' דבר הנ"ל רק פ"א, וכונתו לדבר מצוה לקיים כיבוד, וגם לא הי' ח"ו שום איסור, רק משום חומרא, וגם הי' חולה, אעפ"כ הי' מויק לחוקת חבר; ובוז הבנתי מה שסיפר לי ידי"ג מו"ה חנוך העניך בידערמאן גי' מווייערובניק אשר אביו החסיד ר' משה חיים ז"ל משידלאוויז שהי' גבאי סמעות א"י, ונשלח יין מא"י לידו לחלק, וגם הוא הביא יין על חג הפסח להח"ק בעל **שפת אמת** מגור וצ"ל, אשר נשלח ע"י מא"י, ושאלו **השפת אמת** הק' וצ"ל אם נפרש תרומות ומעשרות כד"ן, והשיבו, שהמשלח הוא ת"ח, וחוקה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שאינו מתוקן, ואמר לו הה"ק, שהוא לא יוכל לסמוך על חוקת חבר בזה, ולא השתמש בזה היין על ד' כוסות ולשנה אחרת נשלח ג"כ יין מא"י על חג הפסח על ידו לבעל **שפת אמת** הק' וצ"ל, עם כתב מפורש שנפרש תרומות ומעשרות ואז השתמש מיין זה לד' כוסות; ולפי הנ"ל ניחא שלא בניקל לומר על איש ת"ח שהוא חבר כי החבר צריך לדקדק בכל הדברים, בכל פרטותי' ודקדוקי', וכעין זה שמעתי שאמר הה"ק בעל **שפת אמת** הק' וצ"ל על ענין תפלה, שהוא לא יכול

לסמוך

פתקאות החולים וכדומה, וכל הדרך הי' מתפלל הה"ק מגאסטינין וצללה"ה על האנשים האלה, עד שיבא לקאצק, מחמת שקיבל הקוויטלעך הי' אחריות הדרך עליו, וכשבא לפני הה"ק **מקאצק** וצללה"ה הניח כל הקוויטלעך על השלחן ואמר לו הה"ק **מקאצק** ז"ל וואס האסט מיר ניברענגט אויס ניבעטיגע קוויטלעך;

(ט) פ"א בא' אלמנה אחת לדי"ת עם בעה"ב אחר, אודות הדירה לפני הה"ק ה"ר א' מסכטשוב וצ"ל והתחילה האלמנה לבכות לפני הה"ק בדמעות כי מה תעשה בלא דירה והרחמנות על האלמנה הנ"ל, הי' גדולה מאוד, והתחיל הה"ק וצ"ל לצעוק על האלמנה הנ"ל צא מהבית שלי, שהה"ק ה"ר א' **מקאצק** וצ"ל אמר, שהדמעות ג"כ המה בכלל שוחד, ולא רצה עוד לישב בדי"ת הוו; והבן כמה גדולים דברי חכמים:

(טז) פ"א שלח צדיק גדול וקדוש, מתנה, סכין להח"ק ה"ר א' **מקאצק** וצ"ל ע"י שליח וצוה להשליח שישינה היטב על דברי הה"ק **מקאצק** וצ"ל ולהשיב לו, והנה בעת שבא השליח עם הסכין לפני הה"ק **מקאצק** וצ"ל והביט על פני הסכין, ואמר בוה"ל פעם אחת צמר יקלקל חוקת חבר; (א"יין מאהל וואהל זאל קאלע מאכען דעם חוקת חבר) והשליח לא הבין שום רטו בדבריו הק', אך כשבא השליח בחזרה לפני צדיק הנ"ל סיפר לו התשובה של הה"ק **מקאצק** וצ"ל, וכששמע המעשה נזכר הלכה, ששכת למבול הסכין קודם ששלח, וחוקה על חבר שאינו מוציא מתח"י דבר שאינו מתוקן, וחשב היבזה של דבר איזה הטא גרם לו לקלקל חוקת חבר,

שיח שרפי קודש

ללמוד, והשיבו הן, ושאל אותו הה"ק אתה יודע מהו פירוש תיבת תורה? ושתק האברך, והשיבו הה"ק וצ"ל תורה' פי' עם לעריגם דעם מענטש, א"כ מה למדת מהתורה הק' :

(טו) אַתָּה שצדיק נוזר והקב"ה מקיים אך לאו כל אדם זוכה לזה, וצריך סיעתא דשמיא, כמו ששמעתי מעשה בחסיד נדיב אחד שנעשה יורד ל"ע, והי' החסידים רוצים לעשות לו טובה אצל הה"ק הר"מ מקאצק וצלה"ה, והשתללו אצל המשמש ר' פיבור' לראות עצה עבור הנניד הנדיב הנ"ל עת מוכשר לילך פנימה שיוכל לדבר לפני הה"ק את כל לבו ולקבל ממנו ברכה, כי לא כל הוטנים הי' יכולים לדבר מענין פרנסה, ופי"א ראה ר' פיבור' משמש שיש זמן פנוי ובריוח, כי הוא הי' שומר הפתח, ולקח להנדיב הנ"ל ודחפו לקודש פנימה, והוא הי' עומד בחוץ אצל הפתח, והביט דרך סדק הפתח לפניו לראות מה נעשה עמו, וראה שהחסיד הנ"ל עומד לפני הה"ק ודובר ממרירות לבו, ממעמדו ומצבו, ואיך שירד עשר מעלות האהורנית ודיבר דברים היוצאים מן הלב, והה"ק לא ענה אותו שום דבר, ור' פיבור' משמש לא יכל לסבול גדול הצער של החסיד הנ"ל, ופתח לאט לאט את הדלת ויכנס ג"כ לקודש פנימה עד שבא לפני הה"ק וביקש מאתו לברך את החסיד הנ"ל בברכה לפרנסה ולהצלחה, וענה אותו הרבי מקאצק, בקול בזה"ל או מען וואלט גיואנט וואלט דאך אווי גיוועוען, ויהי כהשמע ר' פיבור' משמש דברים האלה שברנע כמימרא יוכל החסיד הנ"ל להושע בכל מבוקשו, או דיבר ר' פיבור' פי"ש להה"ק וביקש עבורו, ואמר א"כ יגזור אוטר ויקם, ויברך אותו לברכה והצלחה והשיבו הה"ק

לסמוך על הציבור בתפלה ע"כ, (כי המתפלל עם הציבור סומך על הציבור שעל ידי הציבור תפלתו נשמעת, והוא לא יכול לסמוך עליהם בזה, זהבן) (א"ה, אף שמצוה להתפלל עם הציבור, מ"מ צריך לראות להתפלל בכוונה, כדי שתתקבל תפלתו, ולא לסמוך על הציבור לבד, שהם יעלו תפלתו, ובפרט שגם הציבור צריכים להיות אנשים צדיקים להתפלל בכוונה ולהיות תפלתם מקובלת לפני המקום.) וז"ל אגרת הרמב"ן ז"ל והסר כל דברי העולם מלבך בעת התפלה והכן לבך לפני המקום ברוך הוא, ומהר רעיונך וחשוב הדיבור קודם שתוציאנו מפיך כו' ותפלתך תהי' זכה וזרה ונקי' ומכוונת ומקובלת לפני המקום ב"ה, שנא' תכין לבם תקשיב אוניק עכ"ל :

מה הה"ק בעל שפת אמת מגור' וצ"ל סיפר

בעת שבא פעם ראשונה לקאצק ראה בכל צרכי הבית המה מחנהנים שלא עפ"י סדר ובלי השנתה, ועי"ו הי' חסר כמה פעמים איזה הפץ מכית ע"י נגבות שהי' שכיח תמיד, והמשמש ר' פיבור', הי' צוח על הרבנית ע"ה, בזה"ל ולמה לא יגנבו, עם איזו אללעס אפען אין הפקר אהן השנהה, ויהי כי שמע זאת הה"ק מקאצק וצ"ל צוח בקול גדול, פיבור', הא כתיב, לא תגנוב, ובשעת ששמע הה"ק בעל שפת אמת וצ"ל את הקול של הה"ק מקאצק הי' נדמה לו שאין באפשרות לגנוב שום דבר מחמת הלאו, של לא תגנוב, כן ספרו חסידים וקנים שדבר זה הביא הה"ק בעל שפת אמת וצ"ל מקאצק בפעם ראשונה :

(טו) פי"א שאל הה"ק מקאצק וצ"ל לאברך אחד אם יכול

שיח שרפי קודש

יב 23

מן (פ' ראה) בניים אתם וכו', וכך
בחר בו :

(גב) **עוד** שמעתי בשמו הק' עה"פ
כי כל שאור וכל דבש
לא תקטירו ממנו אשה לר', אמר
בוה"ל נישט פאהריש, נישט היימיש,
והבן, (א"ה) נישט פאריש ידוע שלא
יעשה שום דבר כמעשה אכר (פאהר)
איש כפרי בלי דעת, והרי הוא
כמרוחק, וכמו כן לא יהי' היימיש,
כמו שאמרו חז"ל חברותא כלפי שמיא
מי איכא :

(נג) **עוד** בשמו הק', עה"פ ויחר אף
ד' במשה, כי מקודם הי'
משה רבינו ע"ה ממאן ללכת למצרים
לפדותם, אך אח"כ שחרה גם במשה
החרון אף של הקב"ה, מה שישאל
משועבדים במצרים, או הלך למצרים
לפדותם, וכן צריך להיות אצל כל
צדיק, מה שעושה בשביל כלל ישראל,
מחמת שבווער בו החרון אף של
הקב"ה מה שישאל משועבדים תחת
הס"א ח"ו, ואז יוכל הצדיק לעשות
להם טובה :

(נד) **פ"א** אמרו לפני כ"ק, על איש
אחד שנחשד בעיני חברות
שהוא אפיקורס, והשיבם אם יש לו
נגיעה בהגמרא (צו ער האט
אנאהנריער אין דיא גמרא) כן
שמעתי :

(נה) **הה"ק מקאצק** אמר בשם
המגיד מדובנא ז"ל
שלשה דברים וכוין **המגיד מדובנא**
במשליו אל האמת, א' עה"פ ולא
אותי קראת יעקב כי יענת בני ישראל,
משל לשני סותרים שהביאו סתורת
עם בע"ג אחד, סותר אחד הביא
תכשיטין ואכנים טובות ומרגליות
בתוך תיבה קטנה והשני הביא ברזל
ועופרת בתוך תיבה גדולה, וכשבאו
לביתם, הי' בעל תכשיטין מצוה לאיש
נושא כתף (פרענער) להכיא את
תיבתו

הה"ק בקול, בוה"ל ווייא אווי קען מען
ויין דיא ווידער דעם הימעל. ע"כ :

(מח) **הה"ק** וצללה"ה, אמר לאחד
שהשיב לו תירוצים על
איוה ענין, כי שערי תירוצים לא
נגעלו אמר לו, בוה"ל א תירוץ קען
מען זאגען פאר א בארמישטיץ (הוא
שר העיר) ואיך יכול לומר תירוצים
לפני השי"ת שהוא בוחן כליות ולב,
ווידע מחשבות :

(מט) **שמעתי** אשר פ"א בא הה"ק
לכפר הסמוך לפה
פרשיטיק ששמו, ואקשוב', ואמר
שכאן טוב להתפלל מחמת ששמו
גרם לו, ועק קשוב' והתפלל שם
ונאזלי הי' זה בהה"ק הר"ב
מפרשיטאא וצללה"ה) :

עוד שמעתי בשמו הק' על מאמר
חז"ל יגעתי ומצאתי תאמין,
פ"י ע"י יגיעה בתורה מצאת אמונה
לא יגעתי בתורה, ומצאתי אל תאמין
ח"ו, ע"כ עיין בס' אמת ואמונה
שכתב שם בשם הה"ק הר"א
ססאכטשוב וצללה"ה שהתמרמר
מאוד שכך עלה בידנו דור פרוץ ח"ו
מפני שאינם לומדים לשמה עיי"ש :

(ג) **עוד** שמעתי בשמו הק', עה"פ
וראית את אחורי ופני לא
יראו, הפ"י הנה כל מה שנראה
בעוה"ז כדברים יפהכיים שלכל או"א
נראה שצריך להיות כך לפי דעתו,
זהו נקי בחי' אחורי, נראה לכל,
אבל בחי' ופני' לא יראו לשום
אדם, והבן (א"ה) עיין בשש"ק ח"א,
כעין זה עה"פ משפטי ד' אמת) :

(גא) **עוד** שמעתי בשמו הק', ג' דברים
צריך אדם להיות, א) גיט
גיבארען, להיות גולד טוב, ב) לעבוד
בעצמו צו ארבייטען אליינס, ג) צו
האבעע ייעעאא דשמיא, והכל נשמע

שיח שרפי קודש

24

התכלית ומתי תעשה לביתך, לעשות לך איזה מ"מ והשיבו שהוא אינו בקי במו"מ, ויעץ לו חותנו, שיקח מעותיו בידו ויסע למקום פלוני, לסחור כי שם יש סוחרים גדולים עם כל מיני מסחרים ואין צריך בקיאות גדולה רק כלל זה יקח בידו, איזה דבר שירצה לקנות, ילך מקודם לאיזה חנות לשאול המקח מדבר זה, ואז ידע אם יקנה הרבה ביחד כמה ליתן בפחות כדי להרויח ובפרט שיקנה וואנאן שלם על הורט, בטח יקנה במקח נמוך מאוד, ושמע לעצת חותנו ונסע להיריד הגדול שבמקום פלוני ושאל להסרסורים אם יש דבר לקנות עבורו, והביאו לו וואנאן עם שופרות וקנה בזול גדול, והביאם לביתו, וצעם עליו חותנו הנם שקנית בזול, אבל עד מתי תוכל למכור וואנאן שלם שופרות, כי בכל עיר נצרך שופר א' או ב' ודי על שלשים שנה ויותר, והשיבו חתנו אמרתי לפני חותני, שאינני בקי במו"מ, ולקח חותנו את הוואנאן ושופרות והניחם בתצרו והאברך חתנו הלך שוב לביהמ"ד ללמוד ויהי' כי עברו עליו עוד איזה שנים, חזר ושאלו חותנו מה יהי' תכליתך, ויעץ לו ליקח פעם שנית מעות לקנות סחורה באופן הנ"ל רק כל הסחורות יוכל לקנות חוץ משופרות ונסע לאיזה יריד וקנה שמעך ביינדלעך לנקות את שנייך (אויסצושמענין דיא ציין) בזול גדול, וכפי הערך העומד בתנויות קנה הוא מאה פעמים פחות מזה והשב שעתה בטוח להרויח הרבה, ויהי כי בא האברך לביתו צעק עליו חותנו, מת עשית וכי לא ידעת שביינדלעך הללו די לימי משותלת, ופעם אחת ביובל קונה סוחר לחנותו איזה ביינדלעך, והשיבו חתנו כבר אמרתי לפני כבוד, חותני שאין אני בקי במו"מ, ולקח חותנו

תיבתו מן העגלה לביתו, וכן עשה, רק חילף התיבה בתיבת הסוחר השני, ובעת ששילם לו שכר סרחו, אמר הנושא כתף בעד משא כבידה כזו אקבל שכר מועט כי הסוחר הי' רוצה לשלם לו שכר מועט כערך משא קלה ויותר אבל לא לפי ערך משא כבידה, וכששמע הסוחר מהתכשיטין, שהנושא כתף צוח שמרה במשא כבידה ואינו רוצה שכר מועט, השיבו הסוחר זאת התיבה של משא כבידה אינה שלי, כי בהסחורה שלי אין בו סרחא ויגיעה, וזהו פי' הפסוק ולא אותי קראת כי יענת בי ישראל, (אז דיא ווערסט מיד מיינסט דיא גישט מיד, בא מיין סחורה ווערמ מען גישט מיד,) והבן :

(נו) והשנית עה"פ ואם אין מחני נא מספרך כו' משל לשר חשוב, שהי' אחד ממשפחתו נוגב תמיד מאוצרות המלך, והשר הנ"ל הי' תמיד ממליץ בעדו, פ"א הי' עושה נגיבה ורציחה גדולה, אשר השר לא הי' לו עוד פתחון מה לבא לפני המלך להמליץ בעדו, אך עצה אחת אמר השר לפני המלך, להוריד אותו מגדולתו, כי כל הגניבות והרציחות שהי' עושה בעל משפחתי הי' כוונתו שסומך עלי שאני חשוב אצל המלך ואמליץ בעדו תמיד לטוב, כי אני קרובו, אבל אם לא אהי' עוד קרוב למלכות, לא יעלה עוד על שחשבתו כזאת לנגוב באוצרות המלך וכדומה, וזהו פי' מחני נא מספרך כו' ולא יסמכו ישראל עלי להמליץ בעדס, והבן :

(נו) והשלישית עה"פ ההמיר גוי א' והמה לא א' ועמי המיר כבודו כו', משל לבעה"ב אחד שלקח חתן מופלג על קעסט, ויהי' כי עברו איזה שנים שאכל מזונות ע"ש, שאלו חותנו מה יהי'

שיח שרפי קודש

קשישאי דקאצק, ואמר לו פירושו הב"א ר"ת א"הרן ב"ן היינדא כשמו ושם אמו: נט) פ"א שאל מתנגד אחד להה"ק מקאצק וצללה"ה מתי יעשה תיקון הצות כי המתנגד ראה אותו שניעור עד הצות ואח"כ אוכל סעודת הלילה, והשיבו, שתיקון הצות שלו הוא, בעת שאומר ברכת ובגה ירושלים, אחר סעודת הלילה בברכת המזון: ס) פחד ואימה של הה"ק מקאצק וצללה"ה הי' גדול מאוד

וסיפר לנו החסיד המופלג המוצ"ר ר' בעריל ז"ל מעיר שידלר'אווצי אשר פ"א הי' קשה לכנוס לקודש פנימה עד אחר כמה ימים ופתאום פתח הה"ק הפתח באמצע הלילה שהחסידים יקבלו פרידת שלום ליסע לביתם, והי' דוחק החסידים עד מאד, וגם הוא הי' בתוכם והי' מנהג שלא הי' רשאי שום איש לכנוס לקודש פנימה עם כובע (היטעל) כי אז הי' תיכף אחר הגזירה, והי' נראה הכובע בחוקת עכו"ם, ולא יכול לסבול לבוש גוי, רק כולם קיבלו פרידת שלום בקאפיל לבד, ור' דויב ז"ל הנ"ל לקח התיטל שלו והטמין בביזעם, ודחק א"ע בתוך הבאים לקודש פנימה ומחמת דוחק גדול נפל לו הקאפיל מעל ראשו ולא יכול או לחפש ודחקו החסידים אותו כך לקודש פנימה בנילוי הראש ותיכף ומיד חטף את התיטל שלו ולבש על ראשו רק הי' ירא מהקפדה של הה"ק נפל בדעתו עצה להפוך את הראשית: של הכובע לאחוריו, ובשעת שנתן לו הה"ק ידיו הק' בפרידת שלום, הביט בו בפניו היטב ונענע הה"ק בראשו הק' אנה ואנה ואמר, עפ"ים גאר פיין וסתוך דברים הללו הי' פחד לבו מאוד כל הדרך כמעט שהי' רוצה לחזור מאמצע הדרך לקאצק לתרץ א"ע, ע"כ סיפר והנה

אף

חותנו את הוואגאן ביינדלעך הנ"ל והניח אותם באחת המקומות שבחצר ויהי היום עלה על דעת חותנו מה הי' התכלית מן השופרות והביינדלעך המונחים בחצרו, והביא סרסור אחד ונתן לו השופרות למכור והבטיח לו שכר, ואמר לו שיוכל למכרם בכל מה שיוזמן לו הן בכסף והן בחילוף סחורה אחרת, ואח"כ הביא סרסור שני ונתן לו הביינדלעך למכור ונ"כ הבטיח לו שכר כנהוג ואמר לו נ"כ בנ"ל שיוכל להחליף ולמכור בכל מה שיוזמן, וסרסור א' לא ידע מהשני, ונסעו לאיזהו מקומות למכרם ופגעו השני סרסורים זה בזה והחליפו, זה לקח השופרות וזה לקח בערם הביינדלעך, ויהי כי הביאו לבית הבטיח"ב את החליפון ונתבהל מאד כי יש לו חורה להסחורה הנ"ל אך אין לו עתה שום עצה כי כן צוה אותם להחליפם בכל מה שיוזמן להם, ויהי כי שמע חתנו דבר זה, בא בפענה לחותנו, ואמר לו כבוד חותני אמר עלי שאני איני בקי במסחר, הלא הסרסורים הללו בקיאים במסחר, ונ"כ הביאו וחילפו שופרות לביינדלעך, זה שיבו חותנו, שוט"ה המה החליפו דבר שאינו, בדבר שאינו, אבל אתה קנית במעות אשר הי' יכולת בידך לקנות כל סחורה היותר טוב קנית חפצי הבלים, וזהו פי' פסוק הנ"ל המייר גוי כו' המה סמרים דבר שאינו בדבר שאינו, אבל המיר וכו', והכן משל דומה לנמשל: נח) שמעתי כעצמי מהחסיד ר' אהרן מזאוויחאסט

ג"ע שהי' דר בסוף ימיו בראדום ושם מנ"כ, בעת שבא בפעם ראשונה להה"ק מקאצק וצללה"ה בעת בואו לקבל ממנו ברכת שלום, אמר הה"ק בקול רם עליו, כרוך הבא' ולא הבין פירושו וסיפר לפני דודו החסיד המופלג ר' ליבוש פילצער ז"ל, שהי' מחסידו

שיח שרפי קודש

שולען ברוסיא ובפולין והי' הצדיקים סתמרטין מאור ועשו מה שעשו להקל הנוירה, ואמר או הה"ק באם שלא הי' איזה יהודים שהסכינו להנוירה הנ"ל שיוטבו בעיניהם ללמדם לשונות, לא הי' יכול לחול הנוירה של הצוואנשולען על התשכ"ר, והבן: סכ) **החסיד המפורסם ר' הירש פ"צווער ז"ל הבעל תפלה, עוד אצל הה"ק הר"ר ב"גם** וצללה"ה, וגם בקאצק, ובגור, בימים נוראים, פ"א הי' לו לר' הירש הנ"ל שריפה גדולה אחר ימים נוראים, ובא לרבו הה"ק **מקאצק** וצללה"ה וסיפר לו שנשרף לו כל אשר לו, ל"ע, והשיבו מפני שהי' מאריך בפיוט ונתנה תוקף בתיבת, מי באש" (ער האם גירייט בא דעם ווארט, מי באש") גנו שמעתי שכמה פעמים הי' נשמע קול בביהמ"ד דהה"ק **מקאצק** בעת שהי' מאריך קצת כסגנה בזה"ל, הירש מקצ"ר, כי המשמש הי' מבין מהה"ק שאין סובל אריכות, גם שמעתי אשר החסיד ר' הירש הנ"ל בא בפעם ראשונה **לאדמו"ר** הה"ק בעל **שפת אמת** מגור וצללה"ה, וידוע שהה"ק הי' סמאן בתחילה לנהוג עדה, ומסילא לא אמר תורה בשלחנו הטהור, ואמר לו ר' הירש ז"ל שיאמר תורה, ואמר לו הה"ק בעל **שפת אמת** אדמו"ר וצללה"ה אדרבה אתם מחסדי קשישא, ותכלו אתם לומר תורה, והשיבו ר' הירש הנ"ל, שאין יודע באיזה ניגון לומר תורה, והבן: סג) **פ"א** שלח צדיק אחד ממתנגדיו להגיד להה"ק **מקאצק** וצ"ל שהוא גדול כ"כ שמשני עד הרקיע השביעי והשיבו הה"ק **מקאצק** שהוא קטן כ"כ שכופין אצלו כל שבעה רקיעים, והבן, אלו ואלו דברי א' חיים:

אף לאחר פטירתו כל הנכנס באוהל קדשו הי' ירא לכנוס עם הכובע רק בקאפעל לבד מחמת פחד ואימה של הקפדה שלו, והה"ק **הר"ם מגור** וצללה"ה שהי' מנהיג עדה אחריו ולא הי' מטיל אימה על החסידים, אמר מחמת שאסור להטיל אימה יתירה על הציבור שלא לשם שמים אדער רבי פון קאצק האם יוא מטיל אימה גיוועוען, איז גיוועוען לשם שמים: (א"ה, מזה נראה כמה גדולים מעשיהם של צדיקים שהה"ק הר"ם זצ"ל אמר על רבו הק' מקאצק שעושה לשם שמים, אבל הוא עוד אינו בבחינה זו, ומה נענין אנן אבתרי'): סא) **הה"ק הר"ם מקאצק** וצללה"ה הי' פעם אחת בעיר **שידלוב** ולקח עמו חסיד מופלג אחד והי' מסבב בסביבות כל העיר ודיבר עמו כמה שעות והי' החסידים רוצים לידע מה דיבר עמו הה"ק ולא רצה לנלות להם שום דבר, אך קודם סות החסיד הנ"ל היו אצלו החסידים וזכרו החסידים המעשה ושלחו מאתו לנלות להם. מהדברים שדיבר עמו הה"ק וצללה"ה, ואמר להם שהה"ק דיבר או עמו כמה דברי נביאות, ואחד מהם הוא, אשר ראה נביאתו נתקיימת, שהי' מחולקים או צדיקי רוסיא עם צדיקי פולין אודות לקיחת אנ"ח לצבא, צדיקי רוסיא הי' אוטרים שלא יקחו לאנ"ח ברוסיא, וצדיקי פולין הי' אומרים ברוסיא יקחו לאנ"ח, ובפולין הי' כולם מסכימין שלא יקחו לאנ"ח, אבל הה"ק הי' אומר שהוא רואה שגם בפולין יקחו לאנ"ח, מחמת שרואה שהנערים הקטנים רצים אחרי אנ"ח ומנגנין גנוניהם וזה נקרא ח"ו הסכמה, וכדומה לזה שמעתי אשר אדמו"ר בעל **שפת אמת** הק' מגור בעת שהי' התחלת הנוירה של צוואנג-